nieuws

Laag landbouwinkomen noopt sector tot schaalvergroting

nieuws

Landbouweconoom Erik Mathijs (K.U.Leuven) en Joris Relaes, kabinetchef van de Vlaamse minister voor Landbouw, maken in het boek 'Landbouw en voedsel, verrassend actueel' een economische analyse van de problemen waarmee de sector kampt. Het inkomen van boer en tuinder staat voortdurend onder druk, leggen ze de vinger op de wonde.

19 MAART 2012 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:04

Lees meer over:
landbouw algemeen

Landbouweconoom Erik Mathijs (K.U.Leuven) en Joris Relaes, kabinetchef van de Vlaamse minister voor Landbouw, maken in het boek 'Landbouw en voedsel, verrassend actueel' een economische analyse van de problemen waarmee de sector kampt. "Het inkomen van boer en tuinder staat voortdurend onder druk. De sector zoekt meestal een uitweg via schaalvergroting, maar dat heeft belangrijke neveneffecten", schrijven ze.

Het gemiddeld inkomen van een landbouwer lag tussen 1970 en 2000 voortdurend lager dan het vergelijkbaar inkomen in de andere sectoren in België. Als producenten hun kosten niet steeds beter kunnen beheersen, dan komt hun inkomen onder druk te staan. "De meest voor de hand liggende oplossing is schaalvergroting", schrijven Mathijs en Relaes, "maar dat lost het probleem maar tijdelijk op." Nieuwe innovaties zullen immers opnieuw kostenverlagend werken, een aantal bedrijven uit de markt prijzen en andere bedrijven doen vergroten. "Het is een tredmolen die nooit stopt", luidt het.

Zolang er genoeg bedrijven stoppen zodat er grond en andere productiefactoren vrijkomen voor de overblijvende bedrijven, blijft de sector gezond en zullen inkomens op peil blijven. De immobiliteit van productiefactoren maakt echter dat land- en tuinbouwers niet stoppen. "Zij hebben bijvoorbeeld net geïnvesteerd en zouden te veel

verliezen bij een bedrijfsbeëindiging. Of zij willen actief blijven in een sector en zijn zelfs bereid daar enig inkomen voor in te boeten. Zij geven landbouw als levenswijze niet zomaar op", illustreren de auteurs enkele oorzaken van die immobiliteit.
"Er zijn ook belangrijke neveneffecten van schaalvergroting", waarschuwen Mathijs en Relaes. "De stress bij de overblijvende landbouwers neemt toe. De wijkers moeten tegen hun zin hun levenswijze opgeven. En er kunnen zich drama's voordoen wanneer de verkoop van het bedrijf niet genoeg opbrengt." Schaalvergroting kan ook negatieve milieu-effecten hebben, hoewel milieu- en dierenwelzijnseisen ook net een reden kunnen zijn om voor schaalvergroting te kiezen.
Naast schaalvergroting wordt ook differentiatie van het aanbod aangehaald als oplossing. "Gezien het beperkt aantal oplossingen voor de lage inkomens in de landbouw zal de druk op de overheid om dit probleem op te lossen, groot zijn", beseffen ze.
Behalve laag zijn inkomens in de landbouw ook onzeker en instabiel. "De prijsinelasticiteit van aanbod en vraag en de onzekerheid omtrent de geproduceerde hoeveelheid zorgen ervoor dat kleine schommelingen in het aanbod zich vertalen in grote prijsvolatiliteit", aldus Mathijs en Relaes. "Men zou zich verzekeren ware het niet dat geen enkele verzekeringsmaatschappij dat wil doen voor een redelijke premie." Wanneer de weersomstandigheden gewasschade veroorzaken, dan zal dit immers het geval zijn voor alle landbouwers.
Daarom zoeken boeren en tuinders een oplossing in het vermeerderen van inkomensbronnen door hun activiteiten te diversifiëren binnen of buiten het landbouwbedrijf (één partner gaat buitenshuis werken). Productdifferentiatie verlaagt de vraaginelasticiteit en vermindert eventuele prijsschommelingen als gevolg van productieschommelingen. "Essentieel is wel dat de landbouwer zelf de meerwaarde van de differentiatie kan verzilveren", plaatst het boek een kanttekening. Andere mogelijke reacties op instabiele inkomens zijn oogsten stockeren of zich indekken tegen prijsschommelingen op de termijnmarkt.
Meer info: Landbouw en voedsel, verrassend actueel

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/

screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/

screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

Privacy policy

Copyright

Cookie Policy

Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada